

Datum
2021-04-14

Revisionen

Till:
KommunstyrelsenFör kännedom:
Kommunfullmäktiges presidium

Revisionsrapport "Granskning av bokslut och årsredovisning 2020-12-31"

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört granskning av bokslut och årsredovisning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 20 september 2021. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Med vänliga hälsningar

Bertil Wiklund
Ordförande

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2020-12-31

Kramfors kommun

14:e april 2021

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kramfors kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Vi har i vår granskning noterat att förvaltningsberättelsen inte fullt ut motsvarar kraven på innehållet enligt RKR R15.

Granskningen har försvårats av att arbetet med årsredovisningen dragit ut på tiden och vi har erhållit flera olika versioner att granska. Vi rekommenderar att processen ses över.

Vi har, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Resultat och prognos

Kommunens resultat för året uppgår till 18,3 mnkr, vilket är 3,3 mnkr bättre än budget. Nämnderna redovisar en negativ avvikelse mot budget om -15,3 mnkr. Skatteintäkterna är - 34 mnkr lägre än budget vilket motverkas av en ökning av generella stadsbidrag med 80 mnkr.

Välfärdsnämnden redovisar ett underskott med - 18,2 mnkr och bildningsnämnden med - 5,8 mnkr. Vi är oroade över resultatutvecklingen.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet. Balanskravet bedöms uppfyllt.

Enligt balanskravsutredningen så föreslås 2,8 mnkr avsättas till resultatutjämningsreserv (RUR). Några riktlinjer för god ekonomisk hushållning inklusive hanteringen av RUR finns inte men ska enligt uppdrag tas fram under hösten 2021.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Vi kan inte bedöma om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt eftersom det saknas målsatta värden som gör att utfallet inte objektivt kan bedömas.

Vi rekommenderar att mål med betydelse god ekonomisk hushållning som omfattar hela kommunkoncernen upprättas i enlighet med förarbeten till kommunallagen.

KPMG 2021-04-14

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal
revisor

Innehåll

	Sida
Bakgrund	
— 1.1 Syfte och revisionsfråga	4
— 1.2 Revisionskriterier	4
— 1.3 Metod och avgränsningar	5
Resultat av granskningen	
— 2.1 Förvaltningsberättelse	6
— 2.2 Redovisningsprinciper	6
— 2.3 Balanskrav	7
— 2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	8
— 2.5 Resultaträkning	10
— 2.6 Balansräkning	12
— 2.7 Kassaflödesanalys	13
— 2.8 Driftredovisning	13
— 2.9 Investeringsredovisning	13
— 2.10 Sammanställd redovisning	14

Bakgrund

Vi har av Kramfors kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Bakgrund fortsättning

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag
- Översiktlig analys av övriga poster

2. Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi har i samband med vår revision påpekat några områden som behöver ses över för att fullt ut motsvara kraven på förvaltningsberättelsen bl a:

- Ytterligare information om den kommunala koncernen samt privata utförare.
- Risk- och konsekvensbeskrivningen kan utvecklas.
- Uppgifterna om pensionsupplysningen kan bli mer omfattande bl a med koppling till förvaltningen i stiftelsen
- Hållbarhet

Vi bedömer därmed att förvaltningsberättelsen inte fullt ut uppfyller kraven.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet redovisningsprinciper att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid vår granskning har vi stickprovvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer. Vi noterar att redovisningsprinciper gällande nedskrivningar saknas.

Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

2. Resultat av granskningen fortsättning

2.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 18,3 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om 2,7 mnkr, varvid balanskravsresultatet uppgår till 15,6 mnkr.

Kommunen har återställt hela det negativa balanskravet från 2019.

Avsättning till RUR har skett till maximalt möjligt och uppgår till 2,7 mnkr. Enligt 11 kap 1 § KL ska riktlinjerna för god ekonomisk hushållning omfatta hanteringen av resultatutjämningsreserven. Några sådana riktlinjer finns inte ännu för Kramfors kommun utan sådana beräknas vara klara först under hösten 2021.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet. Balanskravet bedöms uppfyllt.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunstyrelsens sammantagna bedömning är att kommunen har uppnått kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen baseras på att mer än 50 % av nämndsmålen är uppnådda tillsammans med att balanskravsmålet uppnås.

Vad gäller god ekonomisk hushållning hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela den kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderats för kommunkoncernen som helhet.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4.1 Finansiella mål

Under perspektivet ekonomi finns två finansiella mål, kommunen har god kontroll på ekonomin och kommunen har en tydlig ekonomistyrning.

Kommunstyrelsens bedömning baserat på nämndernas beskrivningar är:

Kommunen har god kontroll på ekonomin är uppfyllt.

Kommunen har en tydlig ekonomistyrning är delvis uppfyllt.

2.4.2 Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen är indelade under fyra perspektiv kramforsbon, processer, och medarbetare. Till respektive process finns tre mål. Dessa har i sin tur tolkats av respektive nämnd och brutits ner till nämndsmål. Målen, på kommunfullmäktigenivå och på nämnds nivå, saknar i stort sett mätbara målsatta värden.

Bedömningen har skett genom beskrivningar där vissa är omfattande medan andra är mycket kortfattade.

Kommunstyrelsen har gjort följande bedömning av processerna baserat på nämndernas beskrivningar:

Kramforsbon – ett mål uppfylls helt och två mål uppfylls i hög grad

Processer - två mål uppfylls helt och ett mål uppfylls i hög grad

Medarbetare - två mål uppfylls helt och ett mål uppfylls i hög grad

2.4.3 Vår bedömning

Vi konstaterar att det inte finns några målsatta värden, varken från kommunfullmäktige eller nämnderna.

Utvärderingen av målen sker utifrån beskrivningar där det inte är möjligt att objektivt bedöma utfallet.

Vi hänvisar även till vår rapport om Granskning av styrmodell.

Sammanfattningsvis så kan vi inte bedöma om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt eftersom det saknas målsatta värden som gör att utfallet inte objektivt kan bedömas.

2. Resultat av granskningen forts.

2.5 Resultaträkning

Årets resultat uppgår till 18,3 mnkr vilket är 24 mnkr bättre än föregående års resultat som uppgick till -5,7 mnkr. Verksamhetens intäkter har ökat med ca 3 % (13,7 mnkr) medan kostnaderna har ökat med ca 2 % (32,8 mnkr) jämfört med föregående år.

Ökningen av intäkter avser främst ersättningar relaterade till covid-19 såsom sjuklönekostnader samt kostnadsersättningar om totalt ca 38 mnkr. Bidrag från bland annat migrationsverket har minskat under året.

Kostnadsökningen är främst hänförlig till ökade kostnader för personal om ca 24 mnkr till följd av högre sjuklöner och övertidsersättning. Övriga kostnader har ökat med ca 12 mnkr och förklaras främst av reservering avseende en större osäker kundfordran pga tvist med regionen om 8,4 mnkr, högre bevakningskostnader för korttidsboende om 3,5 mnkr, engångsersättning pga uppsägning av hyresavtal om 10 mnkr, högre rivningskostnad, 4 mnkr, för Björknäs sjukhem än prognostiserat samt diverse kostnader pga coronapandemin.

Ändring av redovisning av finansiell leasing (anpassning till gällande redovisningsprinciper) har påverkat så att hyreskostnaderna minskat med 29,6 mnkr och att avskrivningarna har ökat med 22,5 mnkr.

Övrig förbättring jämfört med föregående år avser främst generella stadsbidrag som ökat med 86,7 mnkr till följd av extra tillskott för Corona pandemin om 34,4 mnkr samt en ökning av övriga generella stadsbidrag 52,4 mnkr medan skatteintäkterna minskat med 18,4 mnkr.

2. Resultat av granskningen forts.

2.5 Resultaträkning forts

Kommunen har totalt positiv budgetavvikelse om 3,3 mnkr varav nämnderna i negativ avvikelse om - 15,3 mnkr medan skatteintäkter och generella stadsbidrag har en positiv avvikelse om 25,8 mnkr. Avvikelsen avseende skatteintäkter och generella bidrag förklaras av det erhållna extra tillskottet i och med coronapandemin enligt ovan.

Övrig avvikelse är fördelad enligt följande:

Budgetavvikelser för kommunens verksamheter avser främst välfärdsnämnden om -18,2 mnkr, bildningsnämnden om -5,8 mnkr, kommunstyrelsen om 7,3 mnkr och finansförvaltningen om 19,2 mnkr.

För välfärdsnämnden beror underskottet i huvudsak på minskade intäkter i form av bidrag från Migrationsverket samt ökade kostnader till följd av reservering av större osäker kundfordring pga tvist med regionen om 8,4 mnkr.

För bildningsnämnden beror underskottet i huvudsak på minskade intäkter till följd av lägre bidrag från migrationsverket.

För kommunstyrelsen beror överskottet i huvudsak på ökade intäkter vilka främst är hänförliga till högre andel bygglovsärenden samt minskade kostnader till följd av vakanta tjänster, outnyttjade utvecklingsmedel samt lägre kostnader för resor och utbildningar.

För finansförvaltningen beror överskottet i huvudsak på den korrigerig av leasing som skett som inte varit budgeterad om 29,6 mnkr som motverkas av ökade kostnader avseende uppsägning av hyresavtal om 10 mnkr.

Vi är oroade över resultatutvecklingen avseende välfärdsnämnden och bildningsnämnden. Med hänsyn till ovan underskott anser vi att det är väsentligt att tillräckliga åtgärder vidtas för att få en ekonomi balans.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2. Resultat av granskningen forts.

2.6 Balansräkning

Kommunens balansomslutning har ökat med 266,4 mnkr jämfört med föregående år. Främsta förklaringen till det i tillgångsmassan är investeringar i anläggningstillgångar, se nedan samt ett positivt kassaflöde om 91,4 mnkr. På skuldsidan ökar främst långa och korta skulder.

2.6.1 Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar uppgår till 775 mnkr (föregående år 588 mnkr), en ökning med 187 mnkr. Ökningen jämfört med föregående år förklaras främst av att kommunen har redovisat hyreskostnader för verksamhetsfastigheter som finansiell leasing i enlighet med RKR R5, vilket medfört en ökning av tillgångarnas värde om 195,3 mnkr. Vidare har investeringar skett med 51,1 mnkr och avser främst Björknäs ridhus om 14,3 mnkr, Projekt Skuleberget 7,4 mnkr, IT-utrustning 3,3 mnkr samt infrastruktursåtgärder om totalt 3,7 mnkr.

2.6.2 Avsättningar

Vi kan inom ramen för denna granskning inte bedöma om avsättning för deponi, 25 mnkr, är tillräcklig. Vi rekommenderar att extern beräkning av avsättningen inhämtas.

2.6.3 Långfristiga skulder

Kramfors kommuns långfristiga skulder uppgår till 304,5 mnkr (föregående år 161,3 mnkr). Ökningen förklaras att kommunen har redovisat hyreskostnader för verksamhetsfastigheter som finansiell leasing i enlighet med RKR R5, vilket gör att en tillgång enligt ovan och en skuld uppstår.

2.6.3 Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder har ökat med 104,5 mnkr. Ökningen förklaras främst av högre skuld till koncernbolagen om 34 mnkr, tillkommande skuld avseende finansiell leasing enligt ovan om 28 mnkr samt högre skuld avseende personalrelaterade skulder och skatteavräkning.

Kommunen har erhållit kostnadsersättningar för investeringar från 2014-2019 som kommunen bokar som ett erhållit investeringsbidrag som skuldförts. Det är endast bidrag från annan kommun, stat eller myndighet som kan skuldföras annars ska bidraget intäktsföras. Kostnadsersättningen uppgår till 5 mnkr och borde ha påverkat kommunens resultat positivt med 5 mnkr. Rättelse ska enligt kommunen ske kommande år.

Vi har granskat balansräkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2. Resultat av granskningen forts.

2.7 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten. Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftning och rekommendationer.

2.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet. Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Kommunen redovisar investeringarna per nämnd samt fördelat på större investeringar i den ekonomiska redovisningen. Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftning och rekommendationer.

2. Resultat av granskningen forts.

2.10 Sammanställd redovisning

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primär-kommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- Kommunhus AB 100%
 - Kramfors Mediateknik AB 100%
 - Krambo AB 100%
 - Kramfast AB 100%
- Höga Kusten Airport 50 %
- Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen 33 %

I koncernredovisningen ingår även Kramfors pensionsstiftelse.

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget.

Vi har inte utfört den legala revisionen av stiftelsen, utan enbart tagit del av inskickat material från stiftelsen.

Vi noterar att kommunhuskoncernen har underlåtit att göra en nedskrivning avseende fastighet till marknadsvärde, 3 mnkr. Vidare noteras att den erhållna kostnadsersättningen från Krambo om 5 mnkr inte är eliminerad, vilket endast skulle medföra en positiv påverkan på koncernens egna kapital.

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.